

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ
з навчальної дисципліни «ОСНОВИ ГЕОПОЛІТИКИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри міжнародного права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 1 від 30.08.2023 р.)

1. Геополітика як наукова дисципліна, її об'єкт і предмет.
2. Основні категорії і поняття геополітики.
3. Основні закони, функції та методи геополітики.
4. Роль і вплив географічних чинників в геополітиці.
5. Вестфальська геополітична епоха (1648-1814 / 15).
6. Віденська геополітична епоха (1814-1815) - початок імперського принципу контролю географічного простору.
7. Потсдамська геополітична епоха (1945-1991).
8. Географія і політика в поглядах стародавніх мислителів.
9. Середньовічні погляди на політичну географію.
10. Географічний детермінізм.
11. А.Мехен, Г.Макиндер як засновники класичної геополітики.
12. Цивілізаційний підхід геополітики.
13. Воєнно-стратегічні теорії геополітики
14. Геополітичні епохи: основні характеристики.
15. Концепція «Серединної Європи» Ф. Науманна.
16. Концепція «посібілізма» Відаля де ла Блаша.
17. Концепція розширення життєвого простору Хаусхофера.
18. Геополітична доктрина В.П.Семенова-Тян-Шанського.
19. Геополітичні погляди Л.І.Мечникова.
20. Геополітична концепція євразійства.
21. Концепція «прав народу» Карла Шмітта.
22. Геополітика "холодної війни". Н. Спикмен.

23. Культурологічно-геополітична концепція Дональда Майнінга.
24. Концепція географічних зон Саула Коена.
25. Мондіалізм -геополітичний проект атлантистів.
26. Основні суб'єкти геополітики.
27. Основні союзи держав сучасного світу
28. Панамериканська концепція Збігнева Бжезинського.
29. Ситуація поділу Європи в епоху біполярного світу 2-ї пол. XX ст.
30. Геополітичні та геоекономічні аспекти утворення і розвитку ЄОВС — ЄЕС — ЄС.
31. Геополітичні інтереси і перспективи подальшого розвитку ЄС.
32. Витоки і традиції української геополітики.
33. Геополітика Козацько- гетьманської держави.
34. Геополітичні погляди Б. Хмельницького.
35. Геополітичний код України.
36. Українська революція: здобутки і втрати в державотворчих змаганнях (1917-1920).
37. М. Грушевський –український історик, політичний і державний діяч, його геополітичні погляди
38. Геополітична роль незалежної України у «Виводі прав України» П. Орлика
39. Західноєвропейська орієнтація Михайла Драгоманова.
40. Концепція створення Чорноморсько-балтійської федерації Юрія Липи.
41. Степан Рудницький як засновник української геополітики.
42. Місце і роль України у сучасному світі.
43. Геополітичні національні інтереси України.
44. Геополітичні виміри України взагаліно- європейському політичному процесі.

45. Євроатлантична парадигма української геостратегії
46. Європейський вектор української геополітики:
законодавче забезпечення і практичне здійснення.
47. Геополітичний контекст україно-російських відносин.
48. Потенційні джерела загроз безпеці України на сучасному етапі.
49. «Чорноморська доктрина»: історія та її сучасні виміри
50. Геополітичне поле Європи.
51. Європейський Союз як фактор глобальної безпеки.
52. Перспективи геополітичного позиціонування ЄС.
53. Сутність і форми прояву світової лідерства США.
54. Роль Європи, Росії, України та США в концепції З. Бжезинського.
55. Геополітична доктрина Г. Кіссінджера
56. Геополітичні підсумки другої світової війни.
57. Розпад СРСР, занепад біполярного світу і модифікація системи міжнародних відносин.
58. «Новий світовий» порядок: основні тенденції розвитку, формування багатопольярного світу.
59. Сутність «регіональної геополітики».
60. Історія і перспективи інтеграції країн Європи.
61. Сутність геополітики Китаю: підходи і проблеми.
62. Лідерство в світовій економіці і політиці Нового Сходу.
63. Моделі регіональної інтеграції Нового Сходу.
64. Геополітика Японії на сучасному етапі.
65. Значення азійсько-тихоокеанського регіону в сучасній геополітиці.
66. Роль Саудівської Аравії в світовій політиці.
67. Ідея халіфату і міжнародний тероризм.

68. Геополітика Туреччини. Ідея «Великого Турана».
69. Російсько-американські відносини в XXI столітті.
70. Російсько-китайські відносини в XXI столітті.
71. Економіка тероризму. Ризикові держави. Перспективи розпаду цивілізації.
72. Розвиток Монетарного регіоналізму.
73. Поняття «національні інтереси», «державні інтереси».
74. Безпека держави та її складові.
75. Інформаційна безпека та її складові.
76. Інформаційний фактор в динаміці сучасних геополітичних процесів.
77. Загрози безпеці України в інформаційному просторі.
78. Вплив регіональних конфліктів на геополітичне устрій світу.